LA CIGONYA DEL DIUMENGE PASSAT

Rosa Fabregat i Armengol

El diumenge passat vaig oir missa a la Catedral. La de dotze. Feia molt temps que no hi anava perquè solc acomplir el precepte dominical en l'una o l'altra de les dues esglésies que regenten els jesuïtes, pel sol fet que cauen més a prop de casa i també, cal dir-ho, per l'obertura, tant eclesial com litúrgica, que practiquen.

L'església de la Sang, la parròquia de sang Ignasi, i la Catedral Nova, les tinc més a la vora que la meva pròpia parròquia, la de sant Pere, que dóna al carrer Major per la porta d'accés secundària. Vaig optar per la Catedral a fi d'estalviar-me les esgarrifances de fred provocades pels ventiladors o l'aire condicionat de les tres esglésies esmentades. A la Catedral la temperatura és més suau perquè degut a les seves dimensions l'aire condicionat requereix més temps per refrigerar-la que la durada de la missa dominical.

Vaig fer el curt trajecte passejant, sense anar apressada, com solem fer tanta gent en dies feiners, perquè volia admirar les cigonyes mostrant-se a la vista de tothom, dalt de les torres de la Seu, i al cim dels vèrtex de la imponent façana. L'espectacle de les aus encimbellades, simfonia en blanc i negre, fràgils, hieràtiques, o bé agitant les ales per refrescar-se, era digne de veure.

Gairebé sempre, quan passo pel carrer de la Vila de Foix, que permet contemplar la catedral, cara a cara, miro amb delectança les aus que viuen i conviuen a les seves teulades. Els pardals, nombrosos; els falziots i les minúscules orenetes, puntets de l'aire; els coloms, actualment tan desacreditats; i les grans i belles cigonyes. Sempre les admiro de lluny. Mai, fins diumenge passat, n'havia tingut una tant a la vora. Un dia va caure al meu costat una llarga ploma negra, suaument, com una fulla, però no de la flora, sinó de la fauna. La vaig recollir, aquella ploma de cigonya, i la vaig guardar a casa durant molt temps.

En entrar a la catedral, em vaig immergir en el bany solemne de la música d'orgue que envaïa el recinte. En el primer diumenge de juliol l'assistència de feligresos era minsa. Millor que millor, perquè convidava al recolliment. Un petit conjunt coral, ubicat darrera de l'altar, donava veu a la música d'orgue que, de tant en tant, omplia la catedral amb una força sonora que enlairava les ànimes.

Una família integrada pels pares, dues filles i un fill, ocupava un dels bancs de la nau. Devia ser l'únic ple, perquè la majoria restaven buits i als altres només s'hi asseien una o dues persones, tres com a màxim. Les dues filles d'aquella família, altes i esveltes, vestides de color blanc i

negre, ben bé ho semblaven dues cigonyes quan pujaven a l'altar per fer serveis litúrgics. La missa fou un concert harmònic en tots els sentits.

En tornar a casa em vaig topar, amb gran sorpresa, amb una cigonya que caminava per la vorera de la sortida de l'estació d'autobusos. La vaig seguir, meravellada, a poca distància. Acostumada a veure-les sempre des de lluny, en ple vol, mentre planen, o a la vora de la riba del Segre, no em creia el què veia. La seguia d'esma a poques passes de distància quan ella va entrar decidida a l'estació d'autobusos, per la porta de sortida, i jo al darrera, per protegir-la. Ella caminava a poc a poc com si passegés, com si ho fes de puntetes. No semblava gens esverada, més aviat encuriosida. Les potes llarguíssimes semblaven dos fins branquillons a punt de trencar-se cada cop que feia una passa. Fruïa mirant-la.

De cop i volta ella va girar cua i va tornar a sortir cap enfora en el precís moment que el vigilant de l'estació apareixia amb la intenció de capturar-la. Li vaig demanar que no esverés l'au i ell captenint-se em va respondre que a la via pública qualsevol cotxe l'atropellaria. Tenia tota la raó. Ella seguia cap enfora sortint de l'estació a passets curtets i el vigilant i jo seguint-la com si em trobés dintre d'un somni.

L'au va tornar al mateix tram de vorera on l'havia trobada. La seguia al darrera, mentre el vigilant, sobtadament, se li va posar al davant i la va encerclar empresonant-la entre els seus braços i les vidrieres d'un establiment comercial. La sostenia com si portés un nadó. Ell va dir que la deixaria a baix, a la vora del riu, uns metres més enllà d'on érem. Només havia de creuar l'avinguda per a salvar-la. Des d'allà podria enlairar-se cap a la catedral sense cap perill d'atropellament. Li vaig demanar que me la deixés acaronar una mica per a tranquil·litzar-la. I ho va permetre. Tenia el plomatge suavíssim. No estava esverada, es deixava acariciar.

L'home va creuar l'avinguda amb la dolça càrrega i va baixar les escales que des del pont de la Universitat menen directament cap al riu. I allí la va deixar lliure. Tota la resta d'aquell diumenge vaig tenir present aquella cigonya i la seva figura esvelta caminant com si res al meu costat.

Aquest diumenge, el d'avui, he retornat a missa de dotze, a la catedral. S'ha repetit puntualment el mateix ritual litúrgic amb la potent i espiritual música d'orgue plena d'ales presidint-lo, i les dues noies d'aquella família fent serveis litúrgics, però a la sortida no he vist cap cigonya caminadora per l'ampla vorera dels blocs de l'estació d'autobusos. L'he enyorada vivament mentre seguia el mateix camí d'avui fa una setmana.

I aquesta absència d'una cigonya, què hi té a veure amb els Quaderns de Sant Magí? Crec que en evocar-la li dono vida, li dono permanència, i aquesta vida petita, si voleu, de les paraules, pot cridar algun dia la presència de les cigonyes a la ciutat de Cervera, posem per cas, damunt del cimbori de Santa Maria del Coll de les Savines, i dalt del majestàtic campanar, i també, per què no? al costat de la campana de la capella de sant Magí. La silueta esvelta, vital i càlida, blanca i negra de les cigonyes, en els punts estratègics de la ciutat, faria companyia als cerverins. El sant estimat de l'aigua miraculosa podria convocar l'arribada de les cigonyes i la seva permanència a la ciutat.